

ХРОНІКА ПОДІЙ

Науково-практична конференція з міжнародною участю «ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ І КЛІНІЧНОЇ ЕНДОКРИНОЛОГІЇ»

**(Одинадцяті Данилевські читання, присвячені 160-річчю від дня народження
В. Я. Данилевського — засновника ДУ «Інститут проблем ендокринної патології
ім. В. Я. Данилевського НАМН України»)
(1–2 березня 2012 року, м. Харків)**

1–2 березня 2012 року, згідно з Реєстром з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, які будуть проведені в 2012 році (п. 3, с. 25), в м. Харкові ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» сумісно з Харківською медичною академією післядипломної освіти МОЗ України та Харківським національним медичним університетом МОЗ України проведено науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної ендокринології» (Одинадцяті Данилевські читання, присвячені 160-річчю від дня народження В. Я. Данилевського — засновника ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України»).

У роботі конференції взяли участь 501 представник 20 областей України, м. Києва, Російської Федерації — лікарі та науковці, сфера діяльності яких охоплює проблеми експериментальної та клінічної ендокринології.

Із привітанням до учасників конференції звернувся директор ДУ «ПЕП ім. В. Я. Данилевського НАМН України» проф. Ю. І. Караченцев, який, зокрема, зазначив, що з іменем акад. В. Я. Данилевського пов'язані основи вітчизняної ендокринології, організація в Харкові першого в СРСР інституту такого профілю та вже тради-

ційні «Данилевські читання». Із привітанням до слухачів такоєж звернулись проректор з науково-педагогічної роботи ХНМУ проф. І. В. Летік; заступник Харківського міського голови з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення С. О. Горбунова-Рубан; заступник начальника Головного управління охорони здоров'я Харківської облдержадміністрації, начальник відділу медичної допомоги дорослому населенню Г. М. Сіроштан; завідувач кафедри ендокринології факультету удосконалення лікарів Московського обласного науково-дослідного клінічного інституту ім. М. Ф. Володимирського (Російська Федерація) проф. О. В. Древаль. Вони відзначили зростаючу з року в рік потребу у Данилевських читаннях, бо питання, які висвітлюються з трибуни цього форуму, торкаються всього спектру проблем — від визначення клінічного діагнозу до створення препаратів для лікування ендокринопатій.

Програму конференції склали 86 доповідей (55 усних та 31 постерна). Проблеми діабетології були присвячені 42 доповіді, 11 — репродуктології, 7 — ожиріння, 5 — розробці ефективних фармпрепаратів для лікування ендокринної патології, 4 — нейроендокринології, 2 — тиреоїдології, 5 — іншій ендокринній патології.

До складу доповідачів увійшли представники наукових та науково-педагогічних

закладів Харкова (ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України», ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України», ДУ «Інститут терапії ім. Л. Т. Малої НАМН України», ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. С. І. Сітенка НАМН України», Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України, Національний медичний університет МОЗ України, Національний фармацевтичний університет, Харківський Національний університет ім. В. Н. Каразіна). Місто Київ представили доповідачі з Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України; ДУ «Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України», Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця, Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика, Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України»). Місто Львів представили доповідачі з Національного медичного університету ім. Данила Галицького; м. Запоріжжя — з Державного медичного університету; м. Москва — ДУ «Московський обласний науково-дослідний клінічний інститут ім. М. Ф. Володимирського»; м. Твер — з Державної медичної академії; м. Саратов — з ДМУ ім. В. І. Разумовського, а також лікарі-ендокринологи з міст Суми та Ужгород.

Програму конференції відкрила лекція «Доказова медицина в ендокринології».

За проблемою діабетології були представлені результати досліджень, що поглиблюють уявлення стосовно механізмів формування порушень вуглеводного обміну, інсулінорезистентності, інших метаболічних розладів, розвитку діабетичних ускладнень (у т. ч. мікро- та макросудинних), ендотеліальної дисфункції, неалкогольної жирової хвороби печінки, когнітивних порушень на тлі діабетичної енцефалопатії. Розглянуто сучасні досягнення стосовно механізмів розвитку, діагностики та лікування коморбідної патології, перш за все артеріальної гі-

пертензії та ожиріння. У ряді доповідей було надано клінічну оцінку присутніх на фармацевтичному ринку України фармпрепаратів для лікування цукрового діабету та його ускладнень.

Доповіді з тиреоїдної патології були присвячені питанню її терапії, у т. ч. було конкретизовано імунокоригуючу дію медикаментів різних фармацевтичних груп у пацієнтів з автоімунним тиреоїдитом; підсумовано переваги лікування радіоїодом рецидивних і вісцеропатичних форм тиреотоксікозу.

Доповідачі з МОНДКІ ім. М. Ф. Володимирського (Російська Федерація) представили дані про частоту, структуру та злоякісний потенціал нейроендокринних пухлин (НЕП) за даними архіву МОНДКІ, уточнені з урахуванням змін у класифікації НЕП, які були затверджені у 2010 році ВООЗ. Автори відзначили низьку інформованість лікарів різного фаху стосовно особливостей перебігу та метастазування НЕП, сучасних методів діагностики.

На конференції було представлено проєкт Національного консенсусу по діагностиці та лікуванню акромегалії, розроблений вченими ДУ «ІПЕП».

Доповіді з проблем репродуктології торкалися порушення репродуктивного здоров'я і чоловіків, і жінок. Були розглянуті питання планування родини у пацієнток із цукровим діабетом; фактори, які знижують вірогідність запліднення після ЕКЗ; запропоновані терапевтичні підходи, які сприяють відновленню репродуктивної функції у жінок із синдромом полікістозних яєчників. Висвітлено результати експериментальних досліджень, якими конкретизовані порушення статевих поведінок самців щурів за умов психоемоційного стресу або естрогенізації у ранньому постнатальному періоді.

У межах сателітного симпозіуму «Сучасні підходи до розробки ефективних фармпрепаратів для корекції ендокринної патології» було розглянуто концептуальні підходи до визначення альтернативи замісної гормональної терапії при постменопаузальному метаболічному синдромі; проблема вза-

емодії лікарських засобів; перспективи фармакологічної корекції мітохондріальної дисфункції як одного з чинників розвитку інсулінорезистентних станів; удосконалення патогенетичної терапії діабетичної енцефалопатії. Було представлено результати експериментальних досліджень, що стосуються фармакологічної корекції різних ендокринопатій.

Учасники конференції мали можливість ознайомитись із виставкою фармацевтичних фірм.

За матеріалами конференції видано збірник тез.

Завершилась конференція підведенням підсумків роботи, прийняттям резолюції, врученням дипломів та грошових премій авторам кращих наукових робіт.

Першу премію присудили акад. НАМН України О. В. Коркушко та співавт. (Київ) за доповідь «Вікові особливості порушень системи гемостазу при інсулінорезистентності».

Другу премію присудили к. б. н. О. Ю. Борікову та співавт. (Харків) за доповідь «Роль мітохондріальної дисфункції у розвитку інсулінорезистентних станів та перспективи її фармакологічної корекції».

Третю премію присудили І. Г. Цветковій та співавт. (Твер, Російська Федерація) за доповідь «Стан вегетативної нервової системи та мікроциркуляція у хворих із цукровим діабетом 2 типу» та к. мед. н. М. Р. Микитюк (Харків) за доповідь «Проект Національного консенсусу по діагностиці та лікуванню акромегалії».

Премії за постерні доповіді отримали Ю. А. Опалейко та співавт. (Харків) — «Вплив сполуки AD-1408 на показники інсулінорезистентності у кролів із експериментальним цукровим діабетом 2 типу» та Л. А. Хуторська (Ужгород) — «Характеристика основних чинників, які впливають на виживаність хворих на цукровий діабет із наявністю серцево-судинної патології».

РЕЗОЛЮЦІЯ

Заслухавши та обговоривши доповіді, учасники конференції відзначають, що щорічне проведення Данилевських читань дає

можливість і науковцям, і фахівцям практичної медицини оперативно знайомитись з результатами новітніх досліджень, проведених у наукових центрах України та за кордоном, щодо механізмів розвитку ендокринопатій та нових діагностичних і терапевтичних технологій. Це дає змогу використовувати у своїй науковій або практичній роботі найсучасніші досягнення та визначати найбільш актуальні і перспективні напрямки наукових досліджень. Перелік напрямків, які традиційно вносяться до резолюції, є узагальненими колективними пропозиціями для НАМН та МОЗ України з метою урахування при формуванні наукових досліджень та державних медичних програм.

На конференції у серії доповідей з діабетології уточнено деякі патогенетичні ланки розвитку вторинної патології органів і тканин на тлі тривалої гіперглікемії, а саме:

- конкретизовано порушення вікового морфогенезу панкреатичних острівців, а також стан інсулярного апарату підшлункової залози та системи гемостазу у похилому віці в умовах фізіологічного старіння та при інсулінорезистентності;

- охарактеризовано дисрегуляторні порушення в нейросекреторних ядрах гіпоталамуса, які відбиваються на синтезі та секреції нейропептидів;

- представлено діагностичні параметри кардіоваскулярної діабетичної нейропатії за структурними, функціональними та електромеханічними характеристиками, у т. ч. з урахуванням циркадних аспектів;

- встановлено роль нейтрофілів і моноцитів у пошкодженні нирок;

- з'ясовано роль резистину у розвитку запального процесу у печінці та прогресуванні неалкогольної жирової хвороби печінки;

- проаналізовано ефективність різних хірургічних методів лікування діабетичної ступні;

- поглиблено уявлення про механізм впливу порушень еритроцитарної ланки на розвиток діабетичної мікроангіопатії;

- приділено увагу факторам ризику цукрового діабету та його ускладнень, їх взаємозалежності та прогностичній ролі.

У циклі робіт представлено нові дані з проблеми ожиріння як прояву метаболічного синдрому та як коморбідної патології у хворих на цукровий діабет, у т. ч. у дітей та підлітків; розглянуто мікроелементний, ліпідний, фосфоліпідний дисбаланс.

З проблеми тиреопатології підсумовано переваги лікування вісцеропатичних та рецидивних форм тиреотоксикозу радіоїодом; конкретизовано імунокоригуючу дію медикаментів різних фармацевтичних груп у пацієнтів з аутоімунним тиреоїдитом; проаналізовано результати склеротерапії вузлових утворень щитоподібної залози етанолом.

Значної уваги було приділено питанням репродуктивного здоров'я та порушення репродуктивної системи чоловіків та жінок. В експерименті доведено, що вплив стресу та надходження надлишку сполук із естрогенною активністю у підсосний період порушують сомато-статевий розвиток та функціонування репродуктивної системи щурів у дорослому віці.

Встановлено, що у чоловіків з ідіопатичною гіпофертильністю можливі зміни гормонального балансу навіть за прихованих порушеннях функції печінки. Охарактеризовано процеси пероксидного окислення у спермальній рідині чоловіків із ідіопатичним безпліддям. Оцінено параметри гемостазу у жінок із цукровим діабетом 1 типу на тлі прийому контрацептивів. Конкретизовано гормональні механізми зниження ефективності запліднення *in vitro* у жінок із синдромом полікістозних яєчників.

Доведено, що нейроендокринні пухлини є мультидисциплінарною проблемою, а відсутність налагодженої співпраці між суміжними фахівцями при курації таких хворих призводить до діагностики цієї патології вже на стадії метастазування.

Представлено для обговорення медичною громадськістю проект Національного консенсусу з діагностики і лікування акромегалії, метою якого є гармонізація основних підходів щодо діагностики і лікування акромегалії у відповідності до сучасних світових стандартів та розробка узагальнених клінічних рекомендацій в Україні.

У доповідях клініцистів, у т. ч. у межах сателітних симпозіумів представників фармацевтичних компаній, надано результати клінічної оцінки присутніх на фармацевтичному ринку України фармпрепаратів для лікування цукрового діабету та його ускладнень, тиреоїдної патології, порушень репродуктивного здоров'я.

У межах сателітного симпозіуму «Сучасні підходи до розробки ефективних фармпрепаратів для корекції ендокринної патології» заслухано концептуальні доповіді щодо пошуку альтернативи замісній гормональній терапії постменопаузального метаболічного синдрому; мітохондріальної дисфункції як мішені для фармакологічної корекції інсулінорезистентних станів. Представлено нові фармакотерапевтичні підходи до збереження функціонального стану панкреатичних бета-клітин та профілактики діабетичної енцефалопатії. Обговорено роль метаболізму в механізмі взаємодії лікарських засобів та фармако-економічні аспекти лікування цукрового діабету.

Конференція постановляє:

1. Вважати за доцільне включити до переліку пріоритетних наукових досліджень наступні проблемні питання:

1.1. Поглиблене вивчення механізмів розвитку хронічних судинних ускладнень цукрового діабету, а також неалкогольної жирової хвороби печінки за визначенням ролі адипоцитокінів та циркуляторних протеїнів кісткового походження в їх генезі.

1.2. Дослідження у віковому аспекті нейроендокринної регуляції інсулін-продукуючого апарату підшлункової залози, механізмів формування інсулінорезистентності в центральній нервовій системі.

1.3. Поглиблення досліджень, спрямованих на вивчення впливу стрес-індукуючих чинників довкілля та ендокринних деструкторів як на залози внутрішньої секреції, так і на центри їх регуляції.

1.4. Цілеспрямований пошук ефективних та нетоксичних засобів для корекції метаболічного синдрому, цукрового діабету та його судинних ускладнень.

1.5. Удосконалення системи профілактики найбільш поширених та соціально зна-

чущих ендокринопатій шляхом уточнення механізмів пошкоджуючої дії встановлених факторів ризику захворювань та визначення нових.

1.6. Вважати за доцільне продовження

регулярного перегляду протоколів моніторингу хворих з ендокринопатіями з метою їх удосконалення з урахуванням результатів наукових досліджень, розглянутих та обговорених на Данилевських читаннях.

Заст. директора ДУ ШЕП
з науково-організаційної роботи
к. мед. н., доцент О. В. Козаков,
Пров. наук. співроб.
к. мед. н., ст. наук. співроб.
І. М. Ільїна

**ВТОРОЙ ЛАТИНОАМЕРИКАНСКИЙ КОНГРЕСС
«КОНТРОВЕРСИИ К КОНСЕНСУСАМ ПО ДИАБЕТУ,
ОЖИРЕНИЮ И ГИПЕРТЕНЗИИ»
(22–25 марта 2012 года, Рио-де-Жанейро)**

22–25 марта 2012 года в Рио-де-Жанейро (Бразилия) состоялся 2-й Латиноамериканский конгресс CODHy (Controversies to Consensus in Diabetes, Obesity and Hypertension), в котором приняли участие около 1000 представителей научно-медицинской общественности из 54 стран Южной и Северной Америки, Европы, Азии. От Украины было представлено два доклада сотрудниками ДУ «Институт проблем эндокринной патологии им. В.Я. Данилевского НАМН Украины» (г. Харьков): проф. Ю.И. Караченцев «Омега-3 полиненасыщенные жирные кислоты снижают инсулинорезистентность у больных сахарным диабетом 2 типа»; проф. Н.А. Кравчун «Роль жировой ткани в развитии сердечно-сосудистых событий».

В программу конгресса были включены четыре сателлитных симпозиума (Sanofi Diabetes, Boehringer Ingelheim Lilly, Novo Nordisk, Bristol-Myers Squibb and Astra Zeneca), посвященных актуальным вопросам диабетологии, а именно — проблемам лечения диабета с акцентом на недавно законченном исследовании ORIGIN. Целью этого исследования было изучение возможности предупреждения / уменьшения сердечно-сосудистых событий у лиц с предиабетом и сахарным диабетом (СД) 2 типа короткой длительности, а также торможения клинической манифестации диабета ранним введением базального инсулина (гларгина) в со-

четании и без омега-3 полиненасыщенных жирных кислот. Обсуждались патофизиологические предпосылки к проведению этого исследования и ожидаемые клинические результаты.

Значительное внимание было уделено критическому анализу существующего в настоящее время руководства Американской и Европейской Ассоциации диабета (ADA и EASD) по менеджменту больных СД 2 типа, как и перспективности терапии, основанной на применении инкретинов (новые ингибиторы DDP-4, агонисты GLP-1) с представлением результатов относительно механизмов их внепанкреатического действия.

Большое внимание было уделено инсулинотерапии при манифестации СД 2 типа, вопросу преодоления барьеров к ранней инсулинотерапии этого контингента больных диабетом, перспективности использования базальных инсулинов длительного и сверхдлительного действия.

В научной программе CODHy и соответствующего симпозиума (Bristol-Myers Squibb and Astra Zeneca) были представлены клинические результаты, свидетельствующие о перспективной роли ингибирования транспортного белка в почках (SGLT2 — sodium-dependent glucose cotransporters 2) в достижении гликемического контроля, так и о благоприятных эффектах на сердечно-сосудистую систему за пределами гликемического контроля (в частности доклад проф.

R. A. DeFronzo (США) «Глюкозурия как новый подход к менеджменту больных диабетом»).

Был представлен успешный опыт из Китая по предупреждению манифестации диабета и снижению частоты сосудистых осложнений (тяжелой диабетической ретинопатии и сердечнососудистых факторов риска) у лиц с нарушенной толерантностью к глюкозе изменением образа жизни (диета изолированная и в сочетании с физическими упражнениями). Так, 20-летнее амбулаторное наблюдение показало что 6-летнее активное

вмешательство задерживало манифестацию диабета.

Значительное внимание было уделено эпидемиологии СД в странах Латинской Америки, алгоритму антигипертензивной терапии у больных диабетом, особенно при наличии метаболического синдрома, как и при определении последнего; новым взглядам на генез и диагностику нейропатии у больных СД 2 типа с акцентом на сердечнососудистую аутоиммунную нейропатию и поражение головного мозга (диабет, болезнь Альцгеймера и депрессия).

Зам. директора ДУ ИПЭП
по научной работе,
д. мед. н., проф. Н. А. Кравчук

**Науково-практична конференція
«СТАН ЕНДОКРИНОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В РЕГІОНАХ:
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ»
(5–6 квітня 2012 року, м. Харків)**

5–6 квітня 2012 р., згідно «Реєстру проведення конгресів, з'їздів, симпозіумів та науково-практичних конференцій на 2012 рік» МОЗ та НАМН України (п. 32, стор. 36), в м. Харкові ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» (ДУ ІПЕП) проведено науково-практичну конференцію (семінар-нараду) «Стан ендокринологічної служби в регіонах: проблемні питання та шляхи їх вирішення» для головних позаштатних ендокринологів дев'яти областей України, що закріплені по курації за ДУ ІПЕП.

В роботі семінару-наради взяли участь від ДУ ІПЕП: директор проф. Ю. І. Караченцев, заступник директора з наукової роботи проф. Н. О. Кравчун; заступник директора з науково-організаційної роботи к. мед. н., доц. О. В. Козаков; зав. відділом клінічної ендокринології, головний позаштатний спеціаліст зі спеціальності «дитяча ендокринологія» Харківського УОЗ проф. О. О. Хижняк; наукові співробітники лабораторії епідеміології ендокринних захворювань та організації спеціалізованої допомоги, куратори областей. Від ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка НАМН України» — віце-президент Асоціації ендокринологів України проф. Є. В. Лучицький. Від Московського обласного науково-дослідного клінічного інституту ім. М. Ф. Володимирського (МОНДКІ): головний ендокри-

нолог Московської області, завідувач кафедри ендокринології факультету удосконалення лікарів проф. О. В. Древаль; пров. наук. співроб. відділення терапевтичної ендокринології проф. І. В. Міснікова; наук. співроб. відділення терапевтичної ендокринології к. мед. н. Ю. О. Ковальова. В роботі семінару-наради взяли участь головні позаштатні ендокринологи УОЗ Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Кіровоградської, Луганської, Миколаївської, Сумської, Харківської та Херсонської областей, а також головний спеціаліст з первинної медико-санітарної допомоги ГУОЗ Харківської обласної державної адміністрації О. В. Полякова. Всього — 52 учасники.

Програма науково-практичної конференції включала звіти за 2011 рік обласних позаштатних ендокринологів дев'яти областей України, що закріплені по курації за ДУ ІПЕП, рецензії на звіти спеціалістів-кураторів — співробітників Інституту, загальну оцінку стану ендокринологічної служби у підпорядкованих Інституту регіонах директором ДУ ІПЕП проф. Ю. І. Караченцевим; доповіді стосовно особливостей організації ендокринологічної допомоги мешканцям Московської області від представників МОНДКІ.

В процесі обговорення звітів обласних ендокринологів були розглянуті проблемні питання ендокринологічної служби та можливі шляхи їх вирішення.

Було відзначено, що у більшості областей у звітному періоді спостерігалось зростання поширеності ендокринопатій. Водночас, ендокринологічна служба в регіонах набула певного досвіду в організації та наданні спеціалізованої допомоги населенню. Так, в більшості областей поліпшилась якість діагностики та терапії ендокринних захворювань, покращилось безкоштовне забезпечення хворих на цукровий діабет препаратами інсулінів.

Профілактична робота по ранньому виявленню ендокринопатій в більшості регіонів була системною та досить ефективною.

Разом з тим, залишається незадовільним рівень забезпеченості спеціалізованими ендокринологічними ліжками та лікарями-ендокринологами, особливо в сільських районах.

На жаль, в більшості областей знизилось використання в медичній практиці нових та удосконалених лікувально-діагностичних технологій.

Загрозливою є ситуація щодо хірургічного лікування тиреоїдної патології у більшості регіонів: хірургічні втручання на щитоподібній залозі не завжди проводяться в спеціалізованих хірургічних відділеннях, а в хірургічних установах загального профілю.

Учасниками конференції були сформульовані основні проблеми, які потребують початкового вирішення на центральному і регіональному рівнях, а саме:

а) безкоштовне забезпечення хворих на цукровий діабет антидіабетичними таблетованими препаратами;

б) поліпшення матеріальної та кадрової бази для забезпечення функціонування і активного використання реєстру хворих на цукровий діабет;

в) необхідність продовження роботи по удосконаленню стандартів та клінічних протоколів ведення хворих;

г) розширення інтеграції з сімейними лікарями, створення регіональних програм профілактики цукрового діабету та патології щитоподібної залози;

д) удосконалення системи навчання хворих на цукровий діабет (забезпечення кадрами, відповідне фінансування).

Учасники семінару-наради пропонують:

1. З метою забезпечення спадкоємності моніторингу хворих з ендокринною патологією у медичних установах різного рівня по можливості сприяти під керівництвом МОЗ України створенню інформаційної системи уніфікованого пакету медичної документації, електронних реєстрів хворих, схеми звітності, діючих протоколів надання медичної допомоги хворим із різною патологією.

2. Продовжити діяльність експертних рад із включенням представників спеціалізованих ендокринологічних наукових центрів для аналізу перебігу медичної реформи та відпрацювання пропозицій щодо її удосконалення, розробки та регулярного перегляду переліку діагностичної апаратури та засобів забезпечення її безперебійного функціонування, необхідних для медичних установ різного рівня.

3. Науковим центрам охорони здоров'я забезпечити науковий супровід процесу реформування галузі.

Учасникам конференції була представлена важлива для обласних ендокринологів інформація щодо особливостей фармакологічного ринку в Україні, новітні технології для лікування ендокринних хворих від провідних профільних наукових установ.

За результатами обговорення учасники конференції прийняли резолюцію.

РЕЗОЛЮЦІЯ

Учасники семінару-наради, заслухавши звіти головних позаштатних ендокринологів Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Кіровоградської, Луганської, Миколаївської, Сумської, Харківської та Херсонської областей, що підпорядковані для кураторії ДУ «ШЕП ім. В. Я. Данилевського НАМН України», співдоповіді кураторів областей, підсумкову доповідь директора ДУ «ШЕП ім. В. Я. Данилевського НАМН України» проф. Ю. І. Караченцева, віце-президента Асоціації ендокринологів України проф. Є. В. Лучицького та виступи учасників наради, констатують, що за звітний період (2011 рік) є певні досягнення у наданні спеціалізованої ендокринологічної допомоги населенню східних областей України. Достатньо уваги приділяється впровадженню сучасних методів діагностики, лікування та

профілактики ендокринних захворювань та їх ускладнень. Разом з тим, є ряд проблемних питань, вирішення яких на сьогоднішньому переломному етапі розвитку української медицини стає нагальною проблемою як на центральному, так і на регіональному рівнях.

Патологія ендокринної системи посідає одне з провідних місць у структурі загальної захворюваності населення, в Україні відзначається зростання числа хворих із різними ендокринопатіями. Тому в період розвитку та вдосконалення в нашій країні інституту сімейної медицини існує потреба у регулюванні підходів до кадрового забезпечення лікарями-ендокринологами практичної ланки охорони здоров'я, у продовженні роботи по затвердженню та вдосконаленню клінічних протоколів надання медичної допомоги хворим з ендокринною патологією, у тому числі, регламентуванні механізмів взаємодії між ендокринологами та лікарями загальної практики — сімейної медицини щодо раннього виявлення ендокринної патології, а також необхідності формування груп високого ризику її розвитку.

Недостатність матеріального забезпечення закладів охорони здоров'я може стати причиною погіршення якості діагностики та лікування ендокринопатій та їх ускладнень, що призведе до зростання інвалідизації та смертності, у тому числі працездатного населення України.

У зв'язку зі зростанням поширеності тиреоїдної патології у більшості східних областей України важливим є продовження широкомасштабних епідеміологічних досліджень, визначення зв'язку захворюваності з екологічними чинниками та ступенем йододефіциту в кожному окремому регіоні.

Існує необхідність у продовженні роботи по створенню державних реєстрів, як хворих на цукровий діабет, так і пацієнтів із захворюванням щитоподібної залози, нецукровим діабетом, акромегалією тощо.

Нагальним є впровадження механізмів регулювання та контролю за хірургічними втручаннями на ендокринних органах.

Враховуючи зазначене, учасники семінару-наради пропонують:

Звіти головних ендокринологів затвердити. Визнати стан ендокринологічної служби в регіонах в цілому задовільним. Наступну семінар-нараду провести в квітні 2013 року.

Учасники семінару-наради пропонують:

1. З метою забезпечення спадкоємності моніторингу хворих з ендокринною патологією у медичних установах різного рівня по можливості сприяти під керівництвом МОЗ України створенню інформаційної системи уніфікованого пакету медичної документації, електронних реєстрів хворих, схеми зв'язності, діючих протоколів надання медичної допомоги хворим із різною патологією.

Продовжити діяльність експертних рад із включенням представників спеціалізованих ендокринологічних наукових центрів для аналізу перебігу медичної реформи та відпрацювання пропозицій щодо її удосконалення, розробки та регулярного перегляду переліку діагностичної апаратури та засобів забезпечення її безперебійного функціонування, необхідних для медичних установ різного рівня.

Продовжити роботу по модернізації стандартів та клінічних протоколів ведення хворих.

2. Науковим центрам охорони здоров'я забезпечити науковий супровід процесу реформування галузі.

3. Обласним ендокринологам вважати за необхідне:

— Продовжити роботу по створенню, функціонуванню постійнодіючих реєстрів хворих на цукровий діабет, пацієнтів з нецукровим діабетом, акромегалією тощо.

— Для підвищення ефективності профілактичного напрямку ендокринології розширити інтеграцію з сімейними лікарями, створити регіональні програми профілактики цукрового діабету та патології щитоподібної залози, завдяки яким, зокрема, буде забезпечено виділення груп високого ризику цукрового діабету, злякисних новоутворень щитоподібної залози, гіпотиреозу та розроблено алгоритм їх диспансерного спостереження сімейними лікарями.

— Продовжити роботу з питань підвищення якості виявлення цукрового діабету та його ускладнень, досягнення компенса-

ції вуглеводного обміну з урахуванням рекомендованих цільових рівнів ADA, EASD, IDF.

— Контролювати проведення хірургічних втручань на ендокринних органах та сприяти їх виконанню в регіонах тільки в спеціалізованих медичних закладах.

— Удосконалити систему навчання хворих на цукровий діабет. Сприяти створенню організаційних центрів для координації роботи шкіл і кабінетів самоконтролю.

— Активізувати роботу по впровадженню в практику нових та удосконалених розробок наукових центрів.

Резолюцію підписали:

Караченцев Ю.І., директор ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України»; Кравчун Н.О., заст. директора з наукової роботи ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України», куратор Донецької області; Козаков О.В., заст. директора з науково-організаційної роботи ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України»; Лучицький Є.В., віце-президент Асоціації ендокринологів України; Місюра К.В., с. н. с. лабораторії ЕЕЗ та ОСД ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України», куратор Харківської області; Смирнов І.І., головний позаштатний ендокринолог Харківської області; Маляр К.Ю., головний позаштатний ендокринолог Дніпропетровської області; Касярум В.П., головний позаштатний ендокринолог Донецької області; Чернікова В.В., головний позаштатний ендокринолог Запорізької області; Чернявська Н.І., головний позаштатний ендокринолог Кіровоградської області; Торба О.С., в.о. головного позаштатного ендокринолога Луганської області; Гальченко О.М., головний позаштатний ендокринолог Миколаївської області; Подорога О.І., головний позаштатний ендокринолог Сумської області; Білорусова І.О., головний позаштатний ендокринолог Херсонської області; Тихонова Т.М., куратор Дніпропетровської області; Любімова Л.П., куратор Запорізької області; Архипкіна Т.Л., куратор Кіровоградської області; Хижняк О.О., куратор Луганської області; Олійникова С.П., куратор Миколаївської області; Гончарова О.А., куратор Сумської області; Балюк М.О., куратор Херсонської області.

ДЕСЯТЬ РОКІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ВЧЕНІЙ РАДІ ПРИ ДУ «ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ЕНДОКРИННОЇ ПАТОЛОГІЇ ІМ. В. Я. ДАНИЛЕВСЬКОГО НАМН УКРАЇНИ»

З 5 травня 2002 року при ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» працює спеціалізована вчена рада Д 64.564.01, якій надано право приймати до розгляду та проводити захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) медичних та біологічних наук за спеціальністю 14.01.14 — ендокринологія. Головою ради з дня її створення є директор Інституту доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України Ю.І. Караченцев.

Успішною роботою спеціалізованої вченої ради Д 64.564.01 зроблено внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі клінічної та експериментальної ендокринології. За 10-річний період, що минув, в раді захищено 6 докторських та 29 кандидатських дисертацій. Всі дисертаційні роботи без зауважень були затверджені Ви-

щою атестаційною комісією України. І сьогодні в наукових і вищих навчальних закладах України виконуються численні дисертаційні роботи з проблем ендокринології. Тільки в ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» натепер заплановано і виконується 6 докторських та 18 кандидатських дисертацій за спеціальністю 14.01.14 — ендокринологія (медичні та біологічні науки).

Колектив Інституту, редакційна колегія журналу «Проблеми ендокринної патології» щиро вітають голову та весь персональний склад спеціалізованої вченої ради Д 64.564.01 при ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» з 10-річним ювілеєм успішної роботи й зичать творчої насаги та нових досягнень в підготовці висококваліфікованих вітчизняних наукових кадрів.